

ÓBUDAI EGYETEM
KELETI KÁROLY GAZDASÁGI KAR

140 JUBILEUMI ÉV 2019
ÉV A GAZDASÁG
ÉS A TUDOMÁNY
SZOLGÁLATÁBAN

Az életet átszövő statisztika

Absztraktfüzet
2019

Magyar Statisztikai Társaság

Hungarian Statistical Association

A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

Magyar Tudományos
Akadémia

ÓBUDAI EGYETEM
KELETI KÁROLY GAZDASÁGI KAR

"Az életet átszövő statisztika"

konferencia és közös gondolkodás

2019. október 15.

Absztraktgyűjtemény

Budapest, 2019.

<https://kgk.uni-obuda.hu/gazdasagstatisztika-konferencia>

Felelős kiadó: Óbudai Egyetem

Szerkesztette: Dr. Takácsné Prof. Dr. György Katalin
egyetemi tanár

ISBN 978-963-449-162-0

Tartalomjegyzék

„Az életet átszövő statisztika"	6
Program	8
Absztraktok.....	10

„Az életet átszövő statisztika”

című konferencia és közös gondolkodás

az Óbudai Egyetem 140 éves évfordulója és a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából

A szimpózium célja a 2017-ben megkezdett közös gondolkodás továbbvitele a magyar felsőoktatás gazdaságstatisztika, statisztikai oktatásában érintettekkel, a Központi Statisztikai Hivatal és a Magyar Statisztikai Társaság képviselőivel.

A statisztika, a számok világa jelen van az élet minden területén. A felsőoktatásban résztvevő hallgatók – képzésük irányától függetlenül kell, hogy értsék a számok világát, olvassanak a statisztika mögött is. Mint korábban a fórum már tárgyalta, a gazdasági, társadalmi jelenségek megértése, az adatok közötti összefüggések feltárása, az ok-okozatok értelmezése és elemzése komplex tudást követel meg a gazdasági képzés mellett a kapcsolódó tudományterületek oktatóitól, hallgatóitól is.

Tudjuk, hogy a tradicionális oktatási keretből ki kell lépni, meg kell értetni a hallgatókkal, hogy miért van szüksége – a sokszor nem szeretett ismeretekre – és legfőképpen arra, hogy mire tudják a megszerzett ismereteket használni, hol és hogyan szövi át életüket, mindennapjaikat a számok világa. A szimpózium célja, hogy fórumot teremtsen a címben felvetett gondolat felsőoktatásbeli értelmezésére.

Budapest, 2019. október 15.

Dr. Lazányi Kornélia
dékán

Dr. Takácsné Prof. Dr. György Katalin
szervező

Program

2019. október 15. (kedd)
 ÓE KKG 1084 Budapest, Tavaszmező u. 15-17.

9:30-10:00	Regisztráció	
10:00-10:20	Megnyitó és dékáni köszöntő	TA 122.
	TAKÁCSNÉ GYÖRGY KATALIN, egyetemi tanár, ÓE MOLNÁR ANDRÁS, mb. általános rektorhelyettes, egyetemi docens, ÓE LAZÁNYI KORNÉLIA, dékán, egyetemi docens, ÓE	
Plenáris előadások		TA 122.
10:20-10:40	<i>LACZKA ÉVA, elnök, MST, c. egyetemi tanár</i> <i>Statisztikai tudás, statisztikai gondolkodás</i>	
10:40-11:00	<i>HRUBOS ILDIKÓ, professzor emeritus, BCE</i> <i>A statisztika, mint a diplomások általános műveltségének része</i>	
11:00-11:20	<i>FARAGÓ TAMÁS, professzor emeritus, BCE</i> <i>Hiedelmek és statisztikák szembesítése egymással a magyar történelemben</i>	
11:20-11:40	<i>KATONA TAMÁS, professzor emeritus, SZTE</i> <i>Statisztika megjelenése a közigazgatásban, a jogban</i>	
11:40-12:00	<i>TÓTH TAMÁS, OMSZ</i> <i>Az operatív meteorológia adatforrásai (adatbázisai), azok felhasználása, Big Data a meteorológiában</i>	
12:00-12:40	Büfébéd.	
Plenáris előadások		TA 122.
12:40-13:00	<i>SUGÁR ANDRÁS, tanszékvezető, egyetemi docens</i> <i>Történetmesélés számokkal, azok vizualizációjával</i>	
13:00-13:20	<i>DUSEK TAMÁS, egyetemi tanár, SZE</i> <i>Kompozit mutatók és helyettesítő változók a tudományos kutatásban és a tömegmédiában</i>	
13:20-13:40	<i>KEMÉNY GÁBOR, agrár üzletfejlesztési tanácsadó, OTP Bank</i> <i>Statisztika az agrárgazdaságban</i>	
13:40-14:00	<i>SZILÁGYI ROLAND, egyetemi docens, ME</i> <i>Statisztika a közgazdaságtanban</i>	
14:00-15:00	<i>Vita</i>	

Absztraktok

Laczka Éva PhD
Magyar Statisztikai Társaság
laczkae@gmail.com

Statisztikai tudás, statisztikai gondolkodás

Nincs még egy olyan tudomány, szakma, amihez annyi vicc, anekdota, gyakran súlyosan elítélő mondás kötődne, mint a statisztikához. A hitelesség megkérdőjelezése az évtizedek során mindig jelen volt, az információrobbanásnak köszönhetően a helyzet még romlott is.

Az okok alapvetően arra vezethetők vissza, hogy az adatokhoz, információkhoz gyakran érdekek kötődnek, de gyakori jelenség, hogy a felhasználók statisztikai tudása szegényes. A statisztikai adatok felhasználói gyakran nem tudják (avagy nem veszik figyelembe) az adatok pontos tartalmát, az információk összefüggéseit (nem ismerik a meta-adatokat), nem tudják, hogy az adatok miből és hogyan készülnek, az adatok mire és hogyan használhatóak fel.

Nagy kérdés, hogy napjaink gyakorló statisztikusai és a statisztika oktatói hogyan tudnak megküzdeni a sztereotípiákkal, hogyan tudják meggyőzni a felhasználókat, a közvéleményt arról, a statisztikai adatok célja valós kép szolgáltatása a gazdaságról, a társadalomról, az életünkről. Mindez komoly statisztikai tudást igényel a statisztikusoktól különösen a felhasználóktól. A statisztikai tudás, a statisztikai kultúra fejlesztése a legnehezebb feladatok közé tartozik. Nagyon nehéz már csak azért is, mert a felhasználók köre nagyon heterogén, a felhasználók statisztikai tudása jelentősen eltér. Az információrobbanás, a digitális világ korában a statisztikai tudás, gondolkodás felértékelődik – az egyik legfontosabb feladat – új oktatási eszközökre, módszerekre van szükség. A statisztikai tudás, statisztikai gondolkodás alkalmazása ma már a tudomány szinte valamennyi területén elengedhetetlen. Hiteles kutatási eredményekre statisztikai gondolkodás alkalmazása nélkül ma már nem lehet eljutni. Napjainkban az új Big Data adatforrások, az új informatikai eszközök felhasználása, a szakmai és informatikai munka integrálása megkerülhetetlen.

Statistical knowledge, statistical thinking

There is no other science, profession surrounded by so many jokes, anecdotes and frequently even serious criticism. Doubts about credibility have always been present for decades, and the situation has worsened as a result of the information (data) explosion.

The reasons may be that the presentation of data are often linked to interests, but it is also frequent that users' statistical knowledge is very weak. In many cases the users of statistical data are not aware of (or do not take into consideration) the exact meaning of the data, the relations between the elements of information, data (they do not know the metadata). It is frequent that users are not aware of the data sources and

the way of data produced, they do not know for what purpose and how data can be used.

The question arises how nowadays practicing statisticians and teachers of statistics are able to cope with the stereotypes, how they can convince users, public opinion that statistical data can be credible and can provide reliable picture on our life. It requires very good statistical knowledge, statistical thinking from statisticians and especially from users of statistics. Unfortunately – due to the heterogeneous feature of users – the enhancement of statistical knowledge, statistical thinking is more than challenging. In the age of information explosion, digital era it requires new approaches, new tools in education of statistics too. The introduction of statistical knowledge and statistical thinking is now essential in all fields of sciences. Without statistical knowledge, thinking, good, reliable research results can no longer be achieved. The use of new Big Data sources, application of new IT tools, integration of professional and IT work are unquestionable tasks nowadays.

Dr. Hrubos Ildikó

Budapesti Corvinus Egyetem, Szociológia és Társadalompolitika
Intézet

ildiko.hrubos@uni-corvinus.hu

A statisztika, mint a diplomások általános műveltségének része

A digitalizáció és globalizáció, valamint az adatrobbanás korszakában megváltozik a tudás természete, aminek következtében a tanári szerep is átalakul. A tudás átadása helyett elsősorban az a feladat vár ránk, hogy segítsék a hallgatókat eligazodni az őket bombázó döbbenetes információ tömegben. Tehát a szelektálás, az új ismereteknek a meglévő tudásba való beépítése, a jelenségek komplexitásának megértése a kifejlesztendő képességek. Mindebben a statisztikai ismereteknek alapvető jelentőségük van. Erről kell meggyőzni a hallgatókat, amihez hozzájárulhat, ha a hangsúly magukra az adatokra kerül: hogyan születnek az adatok, milyen a természetük, hol és hogyan keressünk adatokat. Mindennek elsajátítása konkrét példákon végzett feladatokkal történik, amelyhez célszerű egy-két olyan témát választani, amelyek közel állnak a hallgatók érdeklődéséhez és általában is a társadalmi viták középpontjában állnak, majd végig ezeken bemutatni az adatgyűjtési és elemzési módszereket. Figyelemre méltó szakmai orgánusok szerint az Európai Felsőoktatási Térségben a következő évtized kiemelt feladata a környezetvédelem és a társadalmi egyenlőtlenségek témájának beépítése a felsőoktatási intézmények tanterveibe és tevékenységébe. Két valóban komplex témáról van szó, amelyek alkalmasak lehetnek erre.

Statistics as part of the general knowledge of university graduates

In the age of digitization and globalization as well as the age of data explosion the nature of knowledge will be transformed. As a result of this the role of teachers will also be changed. Instead of imparting knowledge the primary task they will face is to assist students in navigating their way through the astonishing mass of information bombarding them. Thus, information selectivity, the integration of new information into existing knowledge and understanding the complexity of various phenomena are the skills that need to be developed. Knowledge of statistics has a fundamental role in all of this. Students must be persuaded of this, and it may contribute to this effort if the emphasis is placed on data itself: how is data created, what is the nature of data, where and how we can find data. The learning of all this may occur by performing tasks based on specific examples, for which it is expedient to choose a few topics that students are interested in and are the focus of social dialog anyway. Then the process of data collection as well as data analysis methods can be illustrated by following these. According to prestigious higher education organizations, a highlighted task of the next decade in the European Higher Education Area will be to integrate the themes of environmental protection and social inequalities into the curricula and activities of higher education institutions. These are two truly complex topics which may be suitable for the purpose.

Dr. Faragó Tamás

Budapesti Corvinus Egyetem
drfarago.tamas@upcmail.hu

Hiedelmek és statisztikák szembesítése egymással a magyar történelemben

Előadásunk két fontos kérdésre összpontosít: a vándormozgalmakra, valamint a felekezeti és etnikai szerkezet alakulására a történeti Magyarországon. A vándormozgalmak esetében máig él az a hiedelem, hogy ez lényegében azonos az Amerikába történő kivándorlással. Ha azonban belemerülünk a részletekbe, akkor kiderül, hogy egyszerre több vándorlási típus, számos vándorlási irány működött egymással párhuzamosan, ráadásul az ezekben résztvevők összetétele sem egyezik meg azzal, amit erről tanítanak. Előadásunkban kísérletet teszünk tehát a folyamatok valódi képének bemutatására.

A hazai felekezeti és etnikai szerkezet történeti alakulása még a fenténél is bonyolultabb kérdés. Míg ugyanis a vándormozgalmak többsége szinte párhuzamosan alakult a hivatalos statisztikai rendszer fejlődésével, addig az utóbbi témák iránt érdeklődők kíváncsiak lehetnek akár a középkori ország felekezeti és etnikai szerkezetére is, viszont az ezekre vonatkozó számadatok csak a 18. század végétől kezdve jelennek meg. Vagyis az érdeklődés és az erre válaszolni tudó hivatalos statisztikák megjelenése között több évszázados szakadék tátong, ami tág teret ad a hiedelmek burjánzására. Megpróbáljuk azonban megkeresni az aranyos középutat a hiedelmek és a létező adatok között.

Confronting the beliefs and statistics in the story of historical Hungary

This paper will concentrate on two questions of Hungary: the migration, and the ethnic and denominational history of the country. In the case of migration we believe – and teach – that this process was dominated by the emigration and its target area was mainly the United States. However if we enter into the details of this process, it will be much more complicated. Our lecture will present the real data build up from the official datasets of the basic migration types. Maybe it will cause surprises because there are more sources, directions and different social structures in the migrations compare those which live in the beliefs.

The other part of our lecture will try to present the richness and difficulties of the sources related on the ethnic and denominational structures. In this case the problem is even more complicated. While the development of the official statistics was nearly simultaneous with the increase of the internal and international migration of the peoples of our country, in the case of the religious and the ethnic composition there is a large gap between the structures and the sources. While the correct statistical data starts only in the last third of the 18th century, we may be interested even in the picture of the medieval Hungary. This situation makes often conflicts between the beliefs, and the hard reality of the statistics. For all that we will try to find the happy medium between the sources and the beliefs.

Dr. Katona Tamás

Szegedi Tudományegyetem Statisztikai és Demográfiai Tanszék

tamas.katona@juris.u-szeged.hu

A statisztika megjelenése a közigazgatásban és a jogban

Az állam tevékenységéhez nélkülözhetetlenek a társadalom és az állam működését jellemző, a bekövetkezett és a várható változásokat tényeken alapuló helyzetértékeléssel és extrapolációval bemutató statisztikai információk. A hivatalos magyar statisztikai szolgálatot megalapozó tudósok a XIX. században nagy fontosságot tulajdonítottak a közigazgatási statisztika kialakításának, amelyet magas szintre fejlesztettek. A XXI. század új kihívás elé állította a közigazgatási statisztikát, a számítógépes információs rendszereknek a múlt század 70-es éveitől kezdődő eleinte lassú terjedése az ezredforduló óta egyre gyorsabb fordulatra váltott. Míg a hagyományos statisztikában kialakult a célirányos, gondosan kiválasztott ismérvek szerinti adatgyűjtés, adatfeldolgozás, elemzés, tájékoztatás egysége és folyamatrendje, addig az információs rendszerek egyedi adatok nagy tömegét képesek kezelni. Ez a lehetőség látszólag segíti a statisztikai tájékoztatást, egyelőre mégsem következett be ez az állapot, mert a rendszerekben megjelenő több adat logikai összefüggések nélkül elkülönülő halmazai kevesebb információt hordoznak, ha az információs rendszerek többsége nem veszi figyelembe a statisztika, ezen keresztül a felhasználók igényeit. Az információs rendszerek nyújtotta lehetőségek kihasználásához komoly szemléleti és módszertani változtatásokra van szükség az adatgazdák, az informatikai háttérrel nyújtók és az adatgyűjtések eredményét következtetések, folyamatjellemzők feltárására vállalkozók részéről egyaránt.

Statistics in public administration and law

Statistical information, which can present the current and expected changes in the society and in the state with proper assessment of the situation and extrapolation, is essential for the functioning of the state. In the 19th century, scientists who founded the official Hungarian statistical service attached great importance to the development of administrative statistics, which were developed to a high standard. The 21st Century presented a new challenge for administrative statistics because the slow growth of computer information systems from the early 1970s has turned into an even more rapid changing. While traditional statistics have a well-targeted unit of data collection, data processing, analysis, information, and processes that are carefully selected, information systems can handle large amounts of unique data. This option seems to help the public statistical information, but this is not yet the case, because sets of more data appearing in systems without logical context carry less information if most information systems do not take into account the needs of statistics, and thus users. In order to take advantage of the opportunities offered by information systems, significant changes in approach and methodology are needed by data hosts, IT providers, and entrepreneurs to discover conclusions and process characteristics of the results of data collection.

Tóth Tamás

Országos Meteorológiai Szolgálat
toth.t@met.hu

Az operatív meteorológia adatforrásai (adatbázisai), azok felhasználása, Big Data a meteorológiában

A műszerek automatizálásával, a modern technikák alkalmazásával az elmúlt évtizedekben exponenciálisan nőtt a meteorológiai adatok mennyisége. A pillanatnyi adatokból egyre finomabb előrejelzési számításokat futtatnak, az idő múlásával pedig a klimatológiai adatbázisok is növekvő tárhelyet igényelnek. Ekkora mennyiségű adat manapság már csak szuperszámítógépek segítségével dolgozható fel, így a meteorológia további fejlődése nagyban függ az informatikai kapacitások növekedésétől. Az előadás célja bemutatni milyen adatokból dolgoznak a meteorológusok, mit jelent a 'big data' a légkör tudományában.

Data Sources (Databases) of Meteorology. Where we use them? Big Data for Meteorology.

With the automation of instruments and the application of modern techniques, amount of meteorological data has increased exponentially in recent decades. From the current data, more and more sophisticated forecasting calculations are being run, and over time, climatological databases also require increasing IT storage. Such a huge amount of data can be processed only by supercomputers nowadays, so that the further development of meteorology depends greatly on the growth of IT capabilities. The purpose of the lecture is to show what data meteorologists are working on and what 'big data' means in the atmospheric science.

Dr. Sugár András

Corvinus Egyetem, Közgazdaságtudományi Kar, Statisztika tanszék
andras.sugar@uni-corvinus.hu

Történetmesélés számokkal, azok vizualizációjával

A történetmesélés évezredek óta létező kapcsolati forma az emberek között, de az elmúlt években ez egy kommunikációs „csodafegyverre” vált, elég a TED előadásokra, vagy a történetmesélési technikákat (storytelling) népszerűsítő könyvekre, kurzusokra, vagy ennek oktatásban is terjedő gyakorlatára gondolni. Az alapötlet annyi, hogy egy jó történet sokkal inkább megjegyezhető, emellett lelkesítő, érzelmileg is magával ragadó lehet.

A statisztikát általában száraz, unalmas diszciplínának tekintik, pedig az adatok, jól megválasztott grafikonok tulajdonképpen egy-egy történetet mesélnek el, mi történt a gazdaságban, társadalomban, üzleti életben, sportéletben, kultúrában stb., a számok, tények nyelvén. Így tulajdonképpen kézenfekvő, hogy a statisztikát, a módszerek alkalmazását történetekbe csomagoljuk, a történetek lelkesítő hatását, és főleg a megjegyezhetőséget segítő, vizualizáló hatását használjuk. Az előadás példákön keresztül mutatja be a történetmesélés erejét, a meséktől (hogyan jutott egyre kevesebb sárkányfej a legkisebb királyfira) a makrogazdasági drámáig (grafikonokkal mesélhetjük el, hogyan ment át Kovácstól kezdve Szabóig egy csomó ember az oktatásból, szociális szférából stb. a kereskedelembe, mert ott sokkal jobban lehet keresni.).

Storytelling with numbers and their visualisation

Storytelling has been a form of contact among people for thousands of years, but it became a super weapon of communication in the last few years, enough to think of the TED presentations or the various books and training courses on storytelling, and even its integration into formal education. The main idea is that a good story is easily memorised, furthermore can be inspiring and emotionally catching. Statistics are considered generally dry and boring although data and well-chosen charts tell stories about the economy, society, business, sports and cultural life in the language of numbers and facts. Therefore it is quite logical to wrap statistics and methods in stories and utilize their inspiring and visualization effects. The lecture demonstrates the strength of storytelling through examples, from fairy tales (how it was that the youngest prince got less and less heads of dragons) till dramas in macroeconomy (charts can tell us how it happened that so many people changed from the education or social sector to retail services due to higher income opportunities).

Dr. Dusek Tamás

Széchenyi István Egyetem, Gazdasági Elemzések Tanszék, Győr
dusekt@sze.hu

Kompozit mutatók és helyettesítő változók a tudományos kutatásban és a tömegmédiában

Napjaink statisztikai mutatókat felhasználó gazdasági-társadalmi elemzéseinek egyik jellegzetessége a konkrét, kézzelfogható eredeti adatok helyettesítése kevésbé megfogható kompozit indikátorokkal, amik a megfigyelési egységeket rangsorolják vagy valamilyen mérőszámmal írják le. Néhány közismert példát megnevezve, oktatási intézmények minőségi rangsorai, világvárosok élhetősége, városok biztonsága, városok okossága, országok innovativitása, kórházi teljesítmény rangsorolása, emberi fejlettség indexe, országok versenyképessége, testtömegindex. Az ilyen elemzések egy részében ráadásul közvetlenül nem mérhető, sokszor bizonytalan koncepciókat írnak le, a közvetlen mérhetőség hiányában helyettesítő (proxy) változókkal, amelyek alkalmassága sokszor megkérdőjelezhető, és amelyek eltávolítják egymástól a koncepciót és az adatot. Az előadás egyrészt a kompozit mutatók és helyettesítő változók elterjedésének okaival, következményeivel és problémáival foglalkozik. Másrészt azokkal az értelmezési nehézségekkel és csapdákkal, amelyek az ilyen kutatások eredményeinek tömegmédiában való egyszerűsített bemutatása során jelentkeznek.

Kulcsszavak: kompozit mutatók, helyettesítő változók, eredmények értelmezése

Composite indicators and proxy variables in the research and in the mass media

One of the striking contemporary features of the empirical data analysis in the field of economic and social questions is the substitution of basic, concrete and evident indicators of the observational units with composite indicators. These composite indicators rank the observational units or describe them with a measure. To mention some well-known examples: ranking of colleges and universities, global liveability rankings of cities, safety of towns, smartness of cities, global innovation index, ranking of hospitals, human development index, body mass index. These analyses use frequently proxy variables, an easily measurable variable instead of a concept that cannot be measured. Proxies can be problematic, especially if they are used to represent concepts that themselves are poorly understood. The presentation deals with the motivations, consequences and problems of the popularity of composite indicators, and with the problems of interpretation of these indicators by the mass media.

Keywords: Composite indicators, proxy variables, interpretation

Dr. Kemény Gábor

OTP Bank NyRt.
gabor.kemeny@otpbank.hu

Statisztika az agrárgazdaságban

A modern statisztikának már születésétől tárgyát képezte az agrárium, mint a kialakulását és (a XIX. században) gazdasági súlyát tekintve is legelső és legfontosabb gazdasági ágazat. Ehhez mérhetően széles körű statisztikai rendszer jött létre az agrárium folyamatainak monitorozására az egész világon, mely meghaladja minden más ágazat statisztikai lefedettségét. A hazai agrárstatisztikai rendszer alapját a KSH adja, melyet az AM és a NAIK AKI egészít ki. A hazai és nemzetközi agrárstatisztika minden egyes ágazati szegmensben (piac, kormányzat, kutatás) alapadatrendszert jelent a további cselekvéshez, az első lépések megtételéhez. A statisztikai rendszerrel szembeni legnagyobb kihívás az adatfelhasználók fokozódó és egyre részletesebb adatigénye és a jelentős adminisztratív adatszolgáltatói teherrel küzdő adatszolgáltatók egyszerűsítési igénye közötti középút megtalálása, a statisztika gyorsaságának biztosítása és fokozása, valamint az adatszolgáltatók adatvédelem kérdése okán felmerülő bizalmának és a felhasználó statisztikába vetett bizalmának megőrzése. További kihívást jelent a digitalizációból fakadó lehetőségek kiaknázása, valamint – főként Közép- és Kelet-Európában – a feketegazdaságból fakadó lehetséges adattorzulások kezelésének kérdése.

Statistics in agriculture

The statistical offices focused on the agriculture from the beginnings of the modern statistics, because of the important and strategical role of agriculture in the whole economy in the 19th century. There isn't any economic branch which has a so complex statistical information system that the agriculture has in most countries of the world. The three pillars of the Hungarian Statistical System are the Central Statistical Office, the Ministry of Agriculture and the Research Institute of Agricultural Economics, member of the National Agricultural Research and Innovation Centre. The analysis of the agricultural statistics is the first step of any activities made by government, market player or research. The main challenges the statistical system has to face are the finding the equilibrium between the increasing information demand of users and the want of data provider to decrease the administration burden (1), the need to be faster by publishing collected data (2), the data protection issue (3), the preservation the trust of users in statistics (4). There are lots to do in the field of digitalisation of statistics, and with the handling of shadow economy – a core problem of statistics in Central and Eastern Europe.

Dr. Szilágyi Roland

Miskolci Egyetem, Üzleti Statisztika és Előrejelzési Intézeti Tanszék
strolsz@uni-miskolc.hu

Statisztika a közgazdaságban

Nap, mint nap tapasztalhatjuk, hogy a statisztika, - a szó minden definiált értelmébenvalóban jelen van az emberek hétköznapi világában. Azonban a mindennapi élet mellett a gazdasági élet az a terület, ahol szinte minden percben tetten érhető valamilyen statisztikai adat, módszer, vagy tevékenység. Hiszen a gazdaság az emberi gondolkodás középpontjába került. A gazdaság jelenségeit azonban nem csak megfigyelni kell, hanem törekednünk kell annak megértésére is, ehhez pedig a mai napig a statisztika szolgáltatja a legjobb eszköztárat. A közgazdaságtan szűk és széles körű értelmezése egyaránt színtere a statisztikai folyamatoknak és információknak. Bizonyítja ezt az is, hogy a közgazdasági Nobel-díjat első ízben Ragnar Frisch és Jan Tinbergen kapták a matematikai statisztika közgazdasági alkalmazása területén elért eredményükért. Az összetett modellek mellett azonban a közgazdaságtan számos alapvető kérdését is statisztikai elemzésekkel lehet vizsgálni, például, hogy mindenki racionálisan gondolkodik-e?

Statistics in Economy

Day by day we can see that Statistics - in every sense of the word – is really present in the everyday world of people. However, besides everyday life, economic life is the area where almost every minute any statistical data, method or activity is visible. For the economy is at the center of human thought. However, not only do we need to observe the phenomena of the economy, but we also need to try to understand it, and statistics provide the best tools. Both narrow and broad interpretations of economics are the scene of statistical processes and information. This is also proved by the fact that Ragnar Frisch and Jan Tinbergen were awarded the Nobel Prize for Economics for the first time for their achievements in application of mathematical statistics. In addition to complex models, however, any fundamental questions of economics also can be analyzed by statistical analysis, for example, does everyone think rationally?